No. 2083 Zaterdag 8 December 1923. 40ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.— bij vooruitbetaling.

Bureau van dit blad: St. Elisabeth's Gasthuis.
Administratie: St. Thomas-college.
DRUKKER. B. L. BOGAERS.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f. 0.50; voor elken regel meer 7½ cts.

Koloniale Raad.

In de Zitting van den Kolonialen Raad van den 3n. dezer verwelkomde de Voorzitter het lid PENSO na zijn lange afwezigheid buitenlands, waarna deze bedankte. Hierna deed de Voorzitter mededeeling van de volgende ingekomen stukken:

1o. Keur tot aanvulling van de politiekeur.

2o. Ontwerp tot aanvulling der bepaling voor de oprichting van- en tot wijziging van regelen voor de verkiezing van leden van de *Kamer van Koophandel en Nijverheid* alhier.

3o. Ontwerp tot aanvulling van de Gezondheidsverordening.

4o. Brief van den Gouverneur, kennisgevende dat Z. Exc. zich met de wijzigingen door den Raad aangebracht in de Loodsdienstverordening 1922 *niet* kan vereenigen en dat zij door Z. Exc. *niet* wordt vastgesteld.

5o. Brief van den Gouvr. verzoekende de behandeling van het ontwerp tot wijziging van het Burg. Wetboek omtrent erfopvolging aan te houden totdat nieuwe voorstellen ter zake zullen zijn ingediend, in verband met het bericht van Z. Exc. den Minister van Kolonien ontvangen, dat eene herziening van de bepalingen van de nieuwe erfrechtregeling waarschijnlijk is.

De Voorzitter stelde voor de ontwerpen sub 1o. en 2o. heden avond [illegible] afdeeling te verwijzen.

Hierop kwam in behandeling het ontwerp tot aanvulling van het *Wetboek van Strafrecht*, waarvoor de Raad bijeengeroepen is en de Procureur-Generaal het Bestuur vertegenwoordigde.

Het lid GORSIRA lichtte zijn stem toe en zeide: Er waren in de afdeelingen verschillende redenen waarom men tegen het ontwerp was.

Men dacht, dat het *Wetboek van Strafrecht* reeds bepalingen inhield, die het gewraakte feit strafbaar stelde. Dit wordt door het Bestuur tegengesproken, dit argument vervalt dus. Er was en is een ander meer principieel bezwaar. Het raakt de toestanden, zooals ze hier zijn en hiermede zal de Wetgever rekening moeten houden. Het zal ons als een groot verzuim onzer plichten moeten worden aange[illegible] rekenden, als wij klakkeloos gaan legisleeren zonder de te scheppen wetsbepalingen eerst te toetsen aan de eischen onzer samenleving.

Het lid GORSIRA vraagt of de voorgestelde bepaling reeds in Holland bestaat.

Hij haalde de *Cur. Courant* aan om aan te toonen hoe groot het aantal kinderen is geboren in het stadsdistrict in de maand Nov. waarvan de ouders niet getrouwd zijn. Het blijkt dus, dat Curaçao nog niet heel modern is in dit opzicht. Bij een groote procreatie is het aantal onechte kinderen hier geboren, groot. Het valt dus niet te ontkennen, zegt hij, dat er hier op Curaçao een klasse bestaat, vermoedelijk uitmakende een groot deel der bevolking, voor wie het familieleven met voortplanting, volgens ons begrip en onze burgerlijke instellingen, niet aanvangt dadelijk bij de vereeniging der twee geslachten, maar dikwijls pas later als de omstandigheden dat toelaten. Met andere woorden, men heeft hier dus bij een categorie onzer bevolking, te maken met een maatschappij, die zich nog niet neerlegt bij de voorschriften, die men zich stelt voor een wel geordende samenleving van menschen, te maken dus met eene maatschappij, die nog in staat van wording is.

Op dezen toestand wijzend, wil Spreker uitdrukkelijk zeggen, dat dit niet geschiedt uit zucht tot laken, niet eens tot uitoefening van critiek [illegible] aangenaam kan zijn. Hij wil geen vergelijking maken tusschen de eene categorie met de andere categorie. Hij wil geen lijnen trekken tusschen diverse schakeeringen onzer samenleving, om naar zijn inzichten grenzen aan te wijzen, waar ordelijke samenleving ophoudt en plaats maakt voor losse levenswijze. Als hij rept van den toestand, dan is het omdat z. i. een nog in evolutie zijnd deel onzer bevolking ten onrechte bedreigd wordt door een strafbepaling, die voor zijn wordingsproces remmend werken kan.

De argumenten in de *Memorie van Antwoord* hebben hem niet tot andere gedachten gebracht.

Al de motieven op te sporen voor het hooge percentage onecht geboren kinderen zou hem te vèr leiden. Zij zullen gezocht moeten worden in de eerste plaats in de samenstelling der maatschappij uit twee of meer tegenover elkander staande rassen, waarvan de eene door *traditie domineert* boven de andere, terwijl bij de zwakkere, het zwakke geslacht in hare ontwikkeling zich nog niet heeft toegeeigend de moderne ideeën ten aanzien van voortplanting.

Zooals reeds gezegd, begint dus het eigenlijke familieleven, volgens christelijk begrip en onze burgerlijke instellingen, in de kringen, waarover Spreker het heeft, niet altijd dadelijk bij de vereeniging van man en vrouw. Het huwelijk gaat deze vereeniging niet altijd vooraf, doch de behoefte zich verder aan te sluiten openbaart zich later, vermoedelijk ook door toedoen van geestelijke leiders, er wordt dan overgegaan tot het aanhalen van familiebanden; men doet dan de stappen tot het sluiten van een huwelijk, tot wettiging der kinderen, al zijn deze niet allen door deze laatste vereeniging verwekt.

De prijzenswaardige stap van den man om een eind te maken aan zijn losse levenswijze, om een familiehaard te scheppen, waar allen die daarin zijn, zich gelijk voelen, wil men thans bemoeilijken door een wetsartikel. Het kind, dat bij de moeder verwekt is vóór de samenleving en geen anderen vader kent dan den man [illegible] de bestaande vereeniging, ontzegt men het recht om in het nieuwe ve[illegible] and te worden opgenomen [illegible] de m[illegible] zal gestraft worden als hij [illegible]

Men wil hem tegenwerpen, dat wettiging en erkenning twee aparte begrippen zijn. Men kan in zijn standpunt een verkapte adoptie zien, *„Soit"*, maar de wettiging, hetgeen men eigenlijk vóór heeft, volgt op de erkenning, en het gaat niet aan zonder eenige reden gene moeilijk te maken door deze tegen te werken. Hetzij verre van hem, zegt het lid G., zijne medewerking niet te willen verleenen om een daad strafbaar te stellen, die tot grondslag heeft een onjuiste voorstelling van feiten, doch wil hij in dit geval uitgezonderd zien een geval, waar de *„animus dolendi"* niet bestaat, vooral waar de drijfveer puur moraliteit is, zoolang men niet afstapt van de nieuwere leer, die van vrijgevige gezindheid ademt ten aanzien van natuurlijke kinderen.

De Proc. Generaal kwam toen aan het woord en zeide, dat al moet men betreuren dat er zooveel natuurlijke kinderen in de kolonie geboren worden, [illegible] zijn om kinderen te laten erkennen door iemand die er niet de vader van is. Het ontwerp bemoeilijkt geenzins het erkennen van eigen kinderen.

Meer in het algemeen wil de Proc. Generaal nog het volgende aanvoeren. Het standpunt, dat men tegenover dit ontwerp moet innemen, wordt beheerscht door de opvatting, die men huldigt betreffende de erkenning van natuurlijke kinderen. Is men van meening, dat niet alleen de vader of de moeder, maar ook ieder ander een kind als het zijne mag erkennen, dan is er geen reden om vóór het ontwerp te stemmen, doch is men met het Bestuur van oordeel, dat erkenning van kinderen alleen mag plaats vinden door den verwekker of de vrouw uit wie het kind geboren is, dan moet men er vóór stemmen. — Niettegenstaande gezaghebbende schrijvers het tegenovergestelde aannemen, stelde het Bestuur zich op bovengeschetst standpunt vooral op historische gronden; want deze opvatting was zoowel die van den samensteller van de *Code* als die van het B. W. dat in hoofdzaak op de Code steunt. Uit de parlementaire discussies betreffende dit onderwerp blijkt het duidelijk. Ook zou men volgens het andere standpunt langs een omweg gemakkelijk tot de adoptie komen, die men in Nederland niet heeft gewild. Waar er nu strijd bestaat over de uitlegging van art. 232 W. b. v. Str. en de burgerrechterlijke waarborgen ten gevolge van bovengeschetste tweeërlei opvatting niet voldeende geacht kunnen worden, moeten zij, die zich op het standpunt van het Bestuur ten deze plaatsen, een maatregel als de onderhavige ten zeerste toejuichen en voor het ontwerp stemmen.

Het ontwerp kwam hierop in stemming en werd verworpen met 5 tegen 2 stemmen.

Een onhandige Redacteur.

Ken je me niet meer?

Er lag een droeve trek om z'n mond bij deze woorden.

Nou ik je goed aankijk en links van je neus nog dat wratje zie zitten, ben je... Wim Boonen, zei ik.

— Na 't afzwaaien heb ik je niet meer gezien, da's dezen zomer vijftien jaar geleden, weet je 't nog?

— Ja, dat was een aardige tijd, zei ik met een blik op z'n schoenen waarvan een zool er bij neerklepperde.

Ben je nog... eh... altijd... aan die krant, vroeg ik me zelve volkomen bewust, dat hij een lagere functie bekleedde, z'n kleeding in oogenschouw nemende.

Kom aan dezen kant van de leestafel, wenkte ie zacht. Je weet dat ik, nadat ik m'n soldatenpakje uitgetrokken had, me aan de journalistiek ging wijden.

— Ja en toen begon je zelf een krant...

— Ja, in Dalberg...

— En dat ging goed...

— Ja, wacht even, ik zal je alles haarfijn vertellen, misschien kan je er nog wat uit leeren...

Ik bestelde twee koffie en zag hoe ie z'n versleten strikje nog wou dwingen een goed figuur te maken. Z'n koffie tipte ie nog even aan met z'n aangeboren elegance en begon: 1 Mei 1908 kwam er een plaatsje voor me open in de stad, maar om de eenvoudige reden dat ik met Juli pas uit dienst kon komea, glipte dat mijn neus voorbij. In Juli had ik nergens eenige kans geplaatst te worden; alles liep me tegen. Enfin, einde Augustus liep ik door Dalberg, stapte daar een bakkerswinkel binnen en kocht daar eenige krentenbollen, want 't soldatenbloed zat er nog in, en een waar soldaat heeft altijd honger. Ik kan nou geen krentenbollen zien of... maar laat ik verder vertellen. Die bakker begon natuurlijk over 't weer en vertelde, dat hij pas tegen den avond 't weerbericht had uit de krant — van den bijna afgeloopen dag — wel te verstaan. Ik vroeg hem of er geen plaatselijk blad was en toen hij me vertelde dat däär nu werkelijk behoefte aan was, liep ik zóó bij hem vandaan de zoogenaamde hoofdstraat in om een drukker op te snorren. Dat lukte me ook al vrij spoedig en al was de man niet erg enthusiast over mijn voorstel — hij vertelde dat er een paar malen per jaar zoo'n krantje verscheen en verdween — toch was hij wel genegen me bij mijn eerste pogen te steunen. Dit ging dan ook werkelijk op rolletjes en drie weken nadien, ging 't eerste nummer de wereld in, hier te verstaan Dalberg. Ik had op een vijfhonderd abonné's gerekend, maar de tweede week had ik reeds elf honderd abonné's, waarvan er sommigen mij persoonlijk kwamen gelukwenschen. In 't zoogenaamde openingsnummer had ik te kennen gegeven, dat Dalberg vooruit en met z'n tijd méé moest en meer van die algemeenheden, die in zoo'n nieuw krantje worden verkondigd. Nu daar was natuurlijk geheel Dalberg voor. Het regende dan ook advertenties bij mijn administratie, die waargenomen werd door den oudsten zoon van mijn vriend en compagnon den drukker, tot er een kink in den kabel kwam.

— Drink nou eerst je koffie eens uit en begin dan 't treurige gedeelte, stoote ik hem aan.

Ja treurig en tevens komisch, zei ie met een smartelijk lachje. Er kwam dan een kink in den kabel, zei ik zooeven. Maar ik heb getracht 't zoo lang mogelijk in goede banen te leiden, maar 't ging niet. Luister. Op een morgen — ik zat juist over een nieuw Zaterdagavond-artikel te piekeren over de slechte verlichting — kwam er een man m'n kantoor binnenloopen zonder kloppen. Hij vertelde me dat hij bedankte als abonné om de eenvoudige reden, dat ik een bericht opgenomen had, dat hem zeer in zijn zaak zou schaden. Kijk u eens hier meneer, zei hij en hij hield me een met blauw potlood omstreept bericht voor den neus — kijk eens hier, u schrijft daarboven: „naar betere tijden". En dan pent u er onder: naar we vernemen heeft bakker Jansen den broodprijs met drie cent per kilo verlaagd. Dit was het eerste conflict. Ik liet hem de deur uit met de mededeeling, dat ik mijns inziens een eerlijk verslag van de zaak had gegeven. Hij wees met z'n pet in de richting van z'n zaak en zei: ik kan 't er niet voor doen. Hij was juist weg, toen er geklopt werd en een tiental mannen met witte buizen onder hun jas, tegelijk bij mij binnenrolden. ik moet zeggen, dat ik op dat moment me niet erg op m'n gemak gevoelde. De grootste van de groep stond vooraan en zei met een zekere waardigheid in zijn stem, dat 't hem speet, dat ik dat artikeltje geplaatst had en dat zij het geraden vonden unaniem te bedanken als abonné van „De Dalberger Echo". Alhoewel ik het verlies der inteekenaren zeer betreurde, gaf ik de heeren te verstaan, dat ik zoo vrij zou willen zijn de waarheid mede te deelen. Ik deed ze zeer vormelijk uitgeleide en liep eerst even naar de werkplaats van m'n compagnon, die juist een berichtje inzette: "Alweer hooger", hetgeen op de melkopslag doelde. Hij keek me vreemd aan, toen ik hem voorstelde dit bericht er uit te halen. Dan raken we alle melkboeren kwijt, zei ik. We hebben nu nog maar één bakker als abonné.

— Schrijft dan „Het droge jaar" er boven of zoo iets, raadde m'n compagnon.

— Dan zouden de menschen me uitlachen, zei ik. Je weet, dat ik de vorige week juist over de „vijverwegen" in 't dorp geschreven heb.

Enfin, hij haalde 't bericht er uit en ik besloot in ieder geval al m'n pennenvruchten goed te overwegen alvorens ze aan de wereld prijs te geven en zoodoende meer omzichtigheid aan den dag te leggen. Op m'n kantoor gekomen vatte ik gauw de pen op om te trachten een fatsoenlijk artikel in elkaar te pooten over de slechte verlichting. Het begin las ik nog eens vlug over en ik zou er juist de laatste slot aanvast knoopen of er werd weer geklopt.

Een kerel als een boom verscheen op mijn „ja" in de opening, stak een paar oude soldatenschoenen onder m'n neus en schreeuwde: zijn dat nou sneeuwschoenen?

Daar ik nog niet geheel in de vaste overtuiging was of de man normaal was, probeerde ik hem met een zoet lijntje in een armstoel te krijgen en dat lukte me dan ook werkelijk. Maar zoodra was hij niet gezeten of hij begon weer: weest u eens eerlijk; zijn dat sneeuwschoenen, ja of neen?

Omdat ik me niet bevoegd achtte daar direct een deskundig antwoord op te geven, zei ik dat ik even iemand zou halen die daar meer verstand van had. Intusschen zocht 'k m'n compagnon, den drukker op. Deze was zeer kort in z'n bescheid en zei, dat 't gewone soldatenschoenen waren en geen sneeuwschoenen.

Tegen stemden de Heeren MADURO, PERRET GENTIL. GORSIRA, PENSO, (die zijn stem motiveerde) en de VOORZITTER.

Vóór stemden de Heeren LANSBERG en ZEPPENFELDT.

Daarna kwam in behandeling de ontwerpen sub 1o en 2o vermeld, die zonder hoofdelijke stemming werden aangenomen.

Schetsen uit Zuid-Afrika.

I.

De Voetgangers in Zuid-Afrika.

Bij lezing van dat woord denken we onwillekeurig aan den rustigen wandelaar — den rentenier, die s'middags zijn wandelingetje maakt, om den dag toch maar door te komen of aan de vaders en moeders, die met hun kinderen (ten minste in den ouden tijd) Zondags, na de vermoeienissen van de week gaan wandelen —, maar over zulke voetgangers zullen we niet spreken.

Wat we hiermede bedoelen, is iets onbekends in Holland en Curaçao. *Van Dale's Woordenboek* geeft aan: „Iemand, die te voet gaat". Dit zuivere hollandsch woord wordt hier in Zuid-Afrika, voor geheel iets anders gebruikt. Daarmede wordt aangeduid een sprinkhaan in een zeker stadium van zijn bestaan, n.l. in den staat, dat hij nog geen vleugels heeft en alleen door springen zich kan voortbewegen. De naam is dus oneigenlijk, want van loopen is geen sprake.

De sprinkhanen zijn een zeer groote plaag. In het Oude Testament lezen we, hoe God de Egyptenaren met deze dieren strafte, waarvan de Psalmist zegt: *„De sprinkhanen kwamen in een onnoembaar getal en zij verslonden alle gewas en vruchten der aarde".* Waar men ook al eens gehoord heeft, dat de zon verduisterd was door een vlucht sprinkhanen of dat treinen werden opgehouden, omdat zij verhinderd waren door deze dieren, dan behoeven we niet te denken aan sprookjes, maar dan is dit de volle en treurige waarheid. Ongelukkig de boer, wanneer zijn land bezocht wordt door de sprinkhanen. Binnen een half uur tijds is zijn arbeid van een geheel jaar verloren. Wanneer een zwerm (want gewoonlijk komen zij in massa's) op een land of hoeve neerdaalt, dan is er in een minimum van tijd geen blaadje, geen grasprietje meer over, maar alles is verslonden door die vraatlustigen.

Ze zijn natuurlijk veel grooter dan die men in Holland en Curaçao aantreft. Bij een lengte van ruim 6 cM. hebben ze een bek van ¾ cM. De monddeelen zijn bijtend; de bovenkaken zeer scherp, de onderkaken goed ontwikkeld.

Eenigen tijd geleden kwam een verdwaalde in onzen trein gevlogen en konden we hem nauwkeurig bezichtigen, maar als men den bek van het dier ziet, dan begrijpt men ten volle, dat één in een korten tijd heel wat verslinden kan, laat staan als er een heele zwerm neerstrijkt. Hoe groot wel het aantal sprinkhanen is, waaruit zoo'n zwerm bestaat? Ja, wie zal dat zeggen. Ge kunt U er een denkbeeld van vormen als ge weet, dat zij, als ze in de lucht zwermen, gelijk zijn aan een groote wolk, die de zon totaal verduistert of als zij op het land neerzitten, gelijk zijn aan een reusachtig tapijt, waarvan men het einde niet ziet, of als zij zich op den grond voortbewegen, gelijken op een zee met hooge golven. Zoo heeft men gerapporteerd zwermen meer dan 1500 M. lang en verschillende 100 M. breed.

Hoe die plaag tegen te gaan? Verdelging zal men zeggen. Maar dat is gemakkelijker gezegd dan gedaan. Wat de volwassenen betreft (de vliegers) is het een onbegonnen werk; wat geeft het tegenover die groote massa's, die men niet bereiken kan. Het doelmatigste is voorzeker om broedplaatsen op te sporen. De sprinkhaan legt in den herfst (d. i. in Zuid-Afrika: Mei) hare eieren, die overwinteren soms 2 à 3 jaar en waaruit in het voorjaar (in Z.-Afr.: Sept. en Oct.) dieren ontstaan, nog niet gelijk aan den sprinkhaan, want ze missen de vleugels, maar wat vraatzucht betreft niet onderdoen voor den volwassen sprinkhaan, ja zelfs hem overtreffen.

Deze dieren zijn de voetgangers. De hitte broedt de eieren uit. Is de hitte niet groot, dan worden de eieren niet uitgebroed en overwinteren nog één of meerdere jaren. De hitte is dit jaar bijzonder groot en is het dus geen wonder, dat er zoovele voetgangers zijn. De Vaal rivier is nagenoeg geheel droog van wege de hitte. In en langs de rivier houden de voetgangers zich op en vernielen alle plaatsen aan de oevers.

Op verschillende plaatsen zijn door den magistraat conferenties gehouden ten doel hebbende de bestrijding van de sprinkhanen-plaag. Uit drie Provincies zijn berichten ingekomen van 90 plaatsen, dat aldaar groote zwermen zijn waargenomen.

Kan men de broedplaatsen ontdekken, dan is het gemakkelijk die uit te roeien, maar heel dikwijls zijn die in bergachtige streken of in de woestijnen, waar het onmogelijk is door te dringen. In zoover het mogelijke is, tracht men de broedplaatsen op te sporen en deze te verdelgen. Ook moeten er door de veldbranden (in plaats van spitten en ploegen en bemesten, steekt men den brand er in) vele eieren vernietigd zijn.

Een ander probaat, maar ook laatste middel, is, om te verhinderen, dat de voetgangers (de vleugelloozen) zich ontwikkelen tot volwassene sprinkhanen (vlieg-staat). Hiermede heeft men geen dag te verliezen, want de tijd van voetgangersschap duurt ongeveer 2 weken.

Men maakt uitgravingen in den grond, breed genoeg, opdat de voetganger er niet overheen kan springen en diep en lang om hen zooveel mogelijk in die hinderlaag te lokken. Vallen ze daarin, dan zijn ze aan een wissen dood prijs gegeven, want nu kunnen zij gemakkelijk vernietigd worden (door verbranding. bijv.). Dit middel vereischt veel tijd en zorg en werkt niet vlug genoeg. Vandaar heeft men dit jaar een ander middel uitgedacht, nl. uitroeing door vergiftiging.

In het district Bloemfontein heeft men 27 depots, waar het gif bereid en voor het gebruik gereed wordt gemaakt. In die 27 depots heeft men 8600 gallons (68,800 L.) gif bereid, waarvan voor verdelgingsmiddel 433,000 gallons (3,464.000 L.) gifoplossing: en nog is er niet voldoende. Van 15 September tot 15 October heeft men, volgens officieele opgave, in dat zelfde district 8433 *zwermen* door vergif gedood.

Iedereen, in wiens vermogen het is, moet medewerken. De spoorwegmaatschappij heeft dit ook ingezien en een campagne tegen de voetgangersplaag op touw gezet. Behalve de landerijen zijn ook de spoorlijnen een geliefkoosde plaats voor de voetgangers. Onbegrijpelijk, want op het land kunnen zij zich te goed doen aan gewas en bladeren, maar op de spoorlijnen is totaal niets te vinden, wat hun vraatzucht kan voldoen. Maar een feit is het; en een feit is het eveneens, dat zij groot nadeel toe brengen aan het spoorwegverkeer, want dikwijls heeft een groote stremming plaats, daar de trein niet verder kan. Nu moet men niet denken, dat de voetgangers een trein tegenhouden. Hoe compact en hoe groot en hoog de massa voetgangers ook moge wezen, de zware wielen van de locomotief vernietigen die beesten gemakkelijk, maar maar als de trein een zwerm doorsnijdt, worden de wielen door de vetdeelen van de vermorzelde voetgangers beölied, zoodanig, dat zij de rails niet meer pakken. en op dezelfde plaats blijven ronddraaien. In dit geval wordt er zan d gestrooid, dat een goed middel is, maar voor slechts eenigen tijd, want na een kort oogenblik herhaalt zich hetzelfde. Zoodoende ondervinden de treinen groote vertraging, komen te laat aan tot ongerief van de reizigers, die hun klachten niet achter wege laten. De spoorwegmaatschappij heeft het middel door vergiftiging ook toegepast Zand strooien is wel afdoend voor het voortgaan der treinen, maar het werkt te langzaam. De gifmethode heeft een dubbel doel: het maakt, nl., de rails vrij, en het bevrijdt de menschheid van een groote plaag.

Speciale treinen worden opgesteld en berijden de hoofdlijnen, die 't meest door de voetgangers bezocht worden. Zoo'n „speciale" lijkt veel op een gepantserden trein. Hij bestaat uit een locomotief en een tank.

De tank kan 2000 gallons (16000 L.) giftvloeistof bevatten. Aan de tank is bevestigd een Worthington stoompomp, die gedreven wordt door de kracht van de machine en die 2 groote sproeiers in beweging brengt, waardoor aan beide zijden van de lijn een belangrijke oppervlakte besproeid wordt. Zoo kan in een korten tijd heel wat gifstof uitgespuwd worden, en dood en verderf zaaien onder alle voetgangers, die binnen het bereik van de sproeiers vallen. Wat de verdelging betreft, is het een groot verschil met dat, wat de draagbare sproeiers der boeren uitwerken.

Aan een persman was de gelegenheid gegeven, om een der proefritten mede te maken en getuige te zijn van het verdelgingswerk, wat de „speciale" trein uitwerkt. Reeds vroeg in den morgen was de „speciale" bezet door de bemanning, en om 5 uur stoomde de trein het station uit naar de plaats waar de zwermen zich ophouden. Aldaar aangekomen, werd gestopt, totdat het licht genoeg was, om de legerplaats van den vijand te verkennen, waarna men langzaam opstoomde, terwijl een scherpe wacht op den uitkijk stond, om voetgangers te kunnen waarnemen. Volgens getuige moet de „speciale" met haar uitrusting, geleken hebben op een walvischvaarder, want de bemanning hing over en aan de tank en de machine in afwachtende houding, ofschoon de herhaalde uittroepen „Kijk, daar zijn ze die kleine rakkers" niet zoo harmonieus klonken als de zeemanstermen.

Er was niet veel moeite noodig, om de voetgangers te ontdekken. Juist even buiten de laatste halte, stootte de trein op den eersten zwerm, en oogenblikkelijk begonnen de pompen te werken en spuwde het doodelijk gif op de massa's uit. Nog doezelend door het nachtelijk uur, werden de voetgangers opgeschrikt door het sproeiende vocht, wilden wegspringen, maar het was te laat, ze waren reeds begoten met het gif. Op verscheidene punten ontmoette men uitgestrekte zwermen, op welke het besproeingen verderfwerk vlug werd uitgevoerd.

Voorbij X werd het werk bedenkelijker en een langer oponthoud gemaakt op de vijandelijke plaatsen.

Tot nu toe had men het voordeel van lichtschemer en van een bewolkte lucht, maar op deze hoogte verrees de zon en bij haar verschijnen stelde het leger voetgangers zich in beweging, en nam stand op de spoorlijnen, waarvoor zij een bijzondere genegenheid hebben. De voorhoede bezette de landerijen en hoeven, die 't dichtst bij de spoorlijn ligt; anderen scheidden zich af en vormden een nieuwe legerafdeeling en namen bezit van verder van de spoorlijn gelegen landen, zoodat al heel spoedig geen cM. grond onbezet was. Elk blad, elk grasprietje toonde een uitwas; het is de voetganger, die zich te goed doet aan het versche groen. Zoover het oog kan reiken, zag men niets anders dan voetgangers. Het begin zag men, maar het einde verloor zich in den afstand. Men zegt van een groote massa: menigvuldig als de zandkorrels der zee, hier zag men het verwezenlijkt. Men krijgt pijn in de oogen door het bewegen en krioelen en wemelen dier diertjes, maar ook pijn in het hart bij 't zien van al de verwoestingen, die ze aanbrengen, want na korten tijd verlaten zij hun eerste standplaats en trekken verder; die plaats, zoo pas nog groen en frisch, is nu kaal en dor, totaal leeg gevreten.

Onbehaaglijk uitziende ophoogingen van gemalen en verminkte voetgangers binnen de rails, geven getuigenis van den verhinderden doortocht van den trein en van de ontzettende slachting, veroorzaakt door de wielen.

Hoever het sproeisel ook reikt, het is niet mogelijk den geheelen zwerm te bereiken. Daarom wordt er vergiftig voedsel uitgeworpen als lokaas voor nieuw-aankomers. De walgelijke-zoete lucht van het arsenicumbereidsel werkt uitstekend, want de voetgangers komen er op af om zich te goed te doen aan die noollottige lekkernijen. De voetganger is een kannibaal, en vergiftigde voetgangers zijn een begeerlijk voedsel voor de nieuw-aangekomenen. Het vergif heeft geen onmiddellijke uitwerking, maar de sprinkhanenbestrijders bemerkten op verschillende plaatsen, dat hun werk van den vorigen dag buitengewoon succes heeft gehad.

's Middags keerde de expeditie terug naar de plaatsen, die 's morgens besproeid waren en had de voldoening te bemerken, dat zij de landbouwers van eene groote plaag bevrijd hadden.

Als de tank ledig is, stoomt de „speciale" naar het naastbijzijnd station, waar de tank opnieuw met 16000 L. gifstof gevuld wordt. Eerst tegen den avond, bij zonsondergang, keert de trein naar huis, om den volgenden dag opnieuw zijn werk te beginnen.

Naar het oordeel van bevoegden heeft de spoorwegmaatschappij er veel toe bijgedragen, om de ramp, die zich ernstig liet aanzien, te keeren.

Het is wel aardig hierbij te vermelden, dat op een der conferenties, (waarover hierboven) een lid bezwaren had, om vergif als verdelgingsmiddel aan te wenden, aangezien er negers zijn, die sprinkhanen als voedsel en als lekkernij gebruiken. Er stond niet bij vermeld, of het gewetensbezwaren of bijzondere liefde voor den neger was (die hier zoo erg groot niet is.) Daar het echter geen gewoonte is van de negers in Zuid-Afrika, om sprinkhanen als voedsel te gebruiken, is men over die bezwaren spoedig heengestapt en wendt men nu die middelen, verdelging door vergif, op alle plaatsen aan.

P. fr. J. DE GROEN O. P.

Welkom.

Met het SS. *Crijnssen* arriveerde alhier Donderdag de Edel Achtbare Heer Mr. H. POLVLIET, nieuw benoemd lid van het Hof van Justitie alhier. Wij heeten den Heer Polvliet en familie hartelijk welkom op ons eiland.

De reus legde de schoenen tusschen 't schrijfgerei in en brulde: waarom, ja, waarom schrijft u dan in uw bericht: de firma Dekker zorgt met zijne bekende sneeuwschoenen weer voor warme voeten.... Ik moet je eerlijk zeggen, dat ik den man geen goed antwoord daarop kon geven, omdat ik de schoenen nooit gedragen had in den sneeuw. Ik poogde hem dus aan z'n verstand te brengen dat ik 't niet helpen kon, dat de zolen na vier dagen „door" waren, maar dat maakte hem schijnbaar nog razender, want hij greep de schoenen van tafel, siste: waarom zit jij dan aan je krant te zwetsen? en sloeg de deur met een smak dicht.

Ik stak een sigaar op om die historie te verdrijven en begon weer aan m'n „verlichtingsartikel".

Boven m'n verwachting slaagde ik er, mijns inziens, uitstekend in de voordeelen van aansluiting bij het provinciaal net aan te toonen en tevens alle mogelijke nadeelen van de bestaande petroleumverlichting. M'n rechterhand, de drukker kreeg het dan ook kersversch onder z'n oogen. Een kwartiertje later kwam ie terug en zei om het hoekje: daar krijg je weer mot mee, Boonen. Ik wenkte hem, dat 't me geen zier kon schelen en dat hij 't maar zetten moest.

Het artikel las ik na 't verschijnen nog eens goed over en betreurde alleen, dat m'n getal inteekenaren met elf verminderd was door die ongelukkige broodaffaire. Ik twijfelde niet of dit artikel zou inslaan en tevens alle bakkers verzoenen.

De Maandag daaropvolgend bracht me tot andere gedachten. Ik zocht mijn kantoortje weer op om negen uur en was werkelijk nieuwsgierig naar de correspondentie. De eerste schrede was dan ook naar de bus, maar je kunt je indenken wat er in mij omging, toen ik kwam te staan voor een vol gepakte brievenbus. De eerste de beste die ik er uit greep, bracht me nogal wat kalmte. Ze was van een alleenwonende-juffrouw, die klaagde over haar stille kanarie. Alhoewel ik niet de minste notie had van eenige verzorging dier beesten, noteerde ik: zangzaad en geregeld schoon water geven. Dat ging goed dus. Maar de rest ... de rest ... ik kan 't nog zóó opnoemen: vier brieven van lantaarnopstekers, die bedankten voor de verdere toezending der krant en vier brieven van petroleumleveranciers en drie van verschillende loodgieters, die een lampenwinkel hadden en om beurt de leverantie, zooals zij me mededeelden.

Ik was ten einde raad en besloot den drukker over 't geval te raadplegen. Daar 't nog betrekkelijk vroeg was, trof ik hem niet in de werkplaats en liep zoo even buiten om, naar zijn woonhuis, dat aan zijn zaak grensde. Op de stoep stond juist een kort dik mannetje, die mij vroeg of hier — en hij wees naar de deur — die krant werd uitgegeven, die de bewoners „opstookte" voor electrisch licht.

Toen ik hem zei, dat ik de redacteur was, greep ie me bij m'n arm en vertelde dat hij 't niet mooi vond, iemand zóó 't brood uit den mond te stooten. Daar ik van den prins geen kwaad wist, vroeg ik een nadere verklaring.

Hij keek mij woest aan en zei, dat ik toch zeker wel kon weten, dat hij z'n pakhuis, hetwelk ie voor f 4 per week aan de gemeente verhuurde voor 't verlichtingsmateriaal, niet meer voor een ander doel kon verhuren, daar 't één en al petroleum was.

Ik zei, dat ik er met den burgermeester wel eens over zou spreken en raadde hem aan nog niet z'n abonnement op te zeggen. Hij zei niets en liep zonder te groeten het hekje uit.

De drukker, die me open deed, keek naar m'n pak brieven en zei: zeker over de verlichting....

Hij bleef er zeer kalm onder en ik kon duidelijk merken, dat hij het zoo iets als een halfjaarlijks voorkomend, gewoon geval beschouwde.

En daarbij komen dan nog de raadsleden, die vóór petroleum zijn, zei ie droog, over z'n bril mij scherp aanziend. Dat is altijd 't zelfde hier in Dalberg.

Het aantal abonné's, dat niet meer van mijn copie gediend was, door mijn optreden in deze zaak, was me toch te groot geworden en ik besloot me er handig uit te redden.

Jij schrijft een tegenartikel in een hoofd-artikel natuurlijk, met opsomming van alle mogelijke voordeelen van de bestaande verlichting en de nadeelen van de electrificatie, schoot ik uit m'n slof. Da's een oplossing, zei de drukker. Donderdagavond is 't op uw kantoor. Maar kunt u 't zelf niet?

Ik vroeg hem of ie kon zwijgen en toen ie z'n vinger op z'n mond legde en zuchtte als het graf, nam ik dan de taak op me een tegen artikel te schrijven tegen 't vorige artikel van Wim Boonen. Zaterdag daaropvolgend verscheen dan ook de „Dalberger Echo" met mijn berucht artikel, mag ik wel zeggen.

En een week daarna stond ik op straat.

Hè?

Ja, den Maandag daaropvolgend stond er een lange rij menschen te wachten op m'n komst om me „persoonlijk" te spreken en de bus zat propvol.

—Met?

—Met brieven van menschen, die jarenlang naar een betere verlichting hadden uitgezien en nu van zoo'n verlichting niet gediend waren.

—En die rij menschen?

Nou, de een voor den ander wilde 't adres weten van „den onverlaat", die dat artikel geschreven had, maar daar kwam ik niet van in natuurlijk. En zoo hield ik ten slotte alleen de lantaarnopstekers en den man van 't poetshuis en de loodgieters over als abonné, want 't ging bij de week, zie je. De drukker gaf me den raad maar geen artikel meer te schrijven; een advertentieblad dat was nog 't veiligste, zei hij en daar had hij mijn hulp niet voor noodig.

—Ik koos de verstandigste weg en pakte m'n biezen een week daarna.

—Dus je wou met een ieder goede vrienden blijven, zei ik, toen hij aan 't slot voor zich uit zat te staren.

—Ja, natuurlijk.

Nou, dan kan ik zeggen, niets van je geleerd te hebben, maar leer jij dan nu eens van mij, dat je verstandiger had gebaan, recht door zee te gaan en je tegen-artikel achterwege had moeten laten.

—Dan had ik nou misschien nog m'n schoenen kunnen laten zoolen, zei hij, met z'n schoen heen en weer klappend.

SPROKKELINGEN OP ONDERWIJSGEBIED.

In „Het Onderwijs", een Hollandsch neutraal schoolblad, kon men lezen: „De Katholieke School" schrijft naar aanleiding van de bijzonderheid, dat juist in het Zuiden de examencommissies constateeren, dat de candidaten het probleem der zedelijke vorming, goed overdacht hadden:

„Ja, die gunstige uitzondering voor beide zuidelijke gewesten valt inderdaad op.

„Is het bloot toeval? Of is er een bepaalde oorzaak aan te wijzen en zoo ja, welke?

„Pleit het misschien voor onze Kath. hoofdacteursussen in 't Zuiden en speciaal ook voor hen, die daar de paedagogiek doceeren?

„Wie wil daar zijn licht eens over laten schijnen?"

Hierop laat de schrijver in het *neutrale* tijdschrift „Het Onderwijs", volgen: „**Nu wil ik er geen licht over laten schijnen**, maar wel iets zeggen naar aanleiding daarvan. Het heeft mij al lang getroffen, dat onze kerkelijke, ook speciaal onze Katholieke paedagogische pers zulk mooi werk levert.

En deze uitlating der zuidelijke examencommissies verwondert me dan ook niets.

We hebben voor het openbaar onderwijs *niets*, dat op deze kerkelijke paedagogiek lijkt, althans voor zoover mij bekend. De zedeleer moet óf uit een hoogeren Wil óf uit de Samenleving afgeleid worden.

Die zich op de eerste beroepen kan, gaat veilig en zeker en heeft als opvoeder alles voor.

Voor wien het dienen der Gemeenschap de hoogste wet is, is de taak moeilijk en zwaar.

Blijkbaar dikwijls *te* zwaar. De zedelijke opvoeding in de neutrale paedagogiek lijdt hier onder.

.....(Summa summarum zij bekend) dat het neutrale onderwijs over een vast, theoretisch goed opgebouwd stelsel van zedelijke opvoeding op 't oogenblik. zoover ik weet, niet beschikt in ons land."

Aldus in het neutrale periodiek „Het Onderwijs."

Zijne opmerking verdient ten volle de aandacht van hen, die nog steeds de neutraliteit als *de* rots beschouwen, waarop de scholen dienen gegrondvest.

Strikt doorgevoerde neutraliteit ~~voert naar den afgrond van gods~~dienstige onverschilligheid. Dit leert de dagelijksche ondervinding overal, ook bij ons.

Immers een opvoeding die God dood zwijgt, dus 's menschen voornaamste plichten voorbij ziet, stelt zich daardoor reeds vijandig tegenover God. God met opzet doodzwijgen is praktisch hetzelfde als God loochenen.

En welke hulp kan zulk een opvoeding bieden in den strijd tegen de hartstochten? Een opvoeding zonder God mist, even goed als een moraal zonder God, allen hechten grondslag voor specifiek zedelijke verplichtingen.

Daarom juist kan de Kerk onmogelijk vrede nemen met een opleiding der jeugd in scholen, waar het godsdienstig-zedelijk onderwijs niet de eerste plaats bekleedt. Daarop wijzen voortdurend de brieven der Pausen, alsook het Wetboek van het Canonieke Recht. Men zie b. v. § 1372 —1374 en 1381. Alleen als het niet anders kan, mogen de ouders hun kinderen aan neutraal onderwijs deel laten nemen, maar dan hebben ze van hun kant des te meer te zorgen, dat bij hun kinderen geen onverschilligheid ontsta voor het godsdienstige.

Ons streven moet dan ook zijn, overal waar 't kan, Katholieke scholen op te richten, waar 't onderwijs godsdienstig is en 't eerste en grootste gebod „gij zult den Heer uwen God" enz. niet over het hoofd wordt gezien.

* * *

Gustave Hervé, geen Katholiek, zelfs geen Christen; maar van anarchist tot kalmere gedachten gekomen, en als Labouchère weleer in *Truth*, geen blad voor den mond nemend en in *La Victoire* vaak rake dingen neerpennend, besprak daar pas geleden de oorzaken van Frankrijks achteruitgang wat het aantal geboorten betreft en andere sociale invloeden.

Alleen uit oogpunt van gezond verstand en als staatsman, afgezien van elken godsdienstigen invloed, komt hij daar tot de gevolgtrekking dat de zoo lang en zoo luid geprezen laicisatie van Frankrijk een voorname oorzaak is van al de ellende en dus, kost wat het koste, moet verdwijnen.

Naar zijn vaste overtuiging en om het land te redden moeten de pastoriëen worden teruggeschonken aan de geestelijken en de bisschoppelijke woningen en seminaries aan de Bisschoppen.

Wat het *onderwijs* betreft moeten de vrije scholen, die haast alle van de Katholieken zijn, deel hebben aan den geldelijken steun van den Staat. Hij gaat zelfs zóó ver, dat de wijze waarop deze voorstellen door „leeken republikeinen" (m.a.w. scherp anticlericalen) als Herriot, Painlevé en Buisson zullen worden ontvangen, als een toetssteen zal blijken van hun vaderlandsliefde en voor een ieder duidelijk zal maken welke hartstocht bij hen de overhand heeft: haat tegen de Kerk of liefde voor hun land: „Il est vraiment intolérable, aldus Hervé aan het slot van zijn opstel, et contraire á la justice élémentaire et á l'esprit républicain, qu'on ait le droit d'enseigner dans une école publique quand on est bolchéviste et qu'on n'ait pas le droit d'enseigner dans une école privée, quand on est un Frére de la doctrine chrétiene."

***

De Fransche censuur op cinematografische voorstellingen heeft de vertooning van de film „La Garçonne" (vervaardigd naar het obscene boek van dien naam door Victor Marguérite) verboden. Van dit verbod is aan alle diplomatieke Fransche agenten in het buitenland kennis gegeven, waaruit men opmaakt, dat de Fransche regeering bij de verschillende regeeringen erop wil aandringen de aanstoot-gevende film ook op hun grondgebied te verbieden. (In Antwerpen is dit reeds geschied.)

Zij die deze vuiligheid bioscopisch hebben bewerkt, missen het recht de commissie de financieele schade te verwijten door dit verbod aangericht. Zij zijn tijdig gewaarschuwd, voor de opname plaats vond, dat er groote kans zou bestaan een veto te hooren uitspreken. Het schandaal verwekt door den roman zelf, het ontnemen van het „Legioen van Eer" aan den auteur, konden trouwens niet anders doen verwachten.

Van hoogerhand is terecht ingezien, dat deze film zoowel uit moreel oogpunt als voor den goeden naam van Frankrijk slechts nadeelig zou kunnen werken, al heeft de bewerker de meest stuitende gedeelten uit den roman achterwege gelaten.

***

Er is geen sterveling, die niet erkent, dat de onlangs overleden schrijver LOUIS COUPERUS een vooraanstaande plaats bekleedt in de Nederlandsche letterkunde, dat hij een stylist is van den eersten rang. Maar is daarmede alles gezegd? Mogen aan een schrijver geen andere eischen gesteld worden? Mag aan lectuur en letterkundig werk geen enkelen anderen maatstaf worden aangelegd? Of moet Nederland alléén opgevoed worden in de overtuiging, dat *de kunst vrij moet zijn*? De kunst vrij? Vrij van God, vrij van de Tien Geboden, van de Waarheid en het Leven? Het schijnt wel, dat de beteekenis der hulde aan COUPERUS gebracht, inderdaad geweest is het uitroepen als dogma van zulk een vrijheid der kunst.

Doch het zijn niet alleen de Katholieken, die gewetensbezwaren hebben tegen het lezen van de romans van COUPERUS.

In *Het Vaderland* schrijft de heer S. Hulsman over de hulde aan Louis Couperus:

„En terwijl de aangewezen woordvoerders van den dag, de een voor, de andere na, den beroemden auteur huldigen, kon ik niet nalaten aan het verleden terug te denken.

Er was dertig jaren geleden een geweldige oppositie, toen zijn eerste werken verschenen. De jonge schrijversbent, de z.g. Nieuwe-Gids-Kring, de aan buitenlandsche litteratuur georiënteerde geleerden als Allard Pierson, Doorenbos en Vosmaer mochten toejuichen. er was een groot publiek, dat zich ergerde aan de eerste vruchten van zijn hand. Vooral van ethische en godsdienstige zijde werd ernstig gewaarschuwd.

Vooral zijn gemis aan godsdienstzin werd sterk gehekeld. De bekende paedagoog den Hertog schreef tegen zijn Noodlottig Determinisme; van Loenen Marfinet waarschuwde tegen het Fatalisme in de jongste Letterkunde.

Hij zegt op de laatste bladzijde van van zijn betoog: „Uit de romans van Couperus is, met een enkele uitzondering, ook maar de flauwste herinnering aan godsdienst verbannen. In de wereld, waarin deze schrijver leeft, heeft hij, naar 't schijnt, zoover zijn oog reikt, ook den uiterlijken vorm van godsdienst niet ontdekt, of het moest de doodende cultus van het Fatum zijn."

Berichten uit de Kolonie.

Degenen, die met 1 Januari a. s. zich op den „AMIGOE DI CURAÇAO" abonneeren en vooruit betalen, ontvangen allen de tot dien datum verschijnende nummers der Courant GRATIS.

Abonnementen worden aangenomen bij de Administratie St. Thomas-College, Otrabanda.

Mgr. Vuylsteke.

Onze Apostolische Vicaris is op Zaterdag 3 November des morgens uit Rotterdam vertrokken ten einde zijn reis naar Rome te aanvaarden.

De reis ging door naar Bazel, waar overnacht werd, waarna de tocht opnieuw werd voortgezet. In den avond van Maandag den 5en November kwam Mgr. te Rome aan. Een paar dagen later had Z. D. H. een particuliere audiëntie bij Z. H. Paus Pius XI om verslag van zijn missie uit te brengen.

Het was nog niet vastgesteld, hoelang Mgr. nog in Rome zou blijven, evenmin wanneer Mgr. weer naar Curaçao zou terugkeeren.

Een zilveren Jubilaris.

Vandaag op het feest der Onbevlekte Ontvangenis viert de Eerw. Soeur EULALIA, het hoofd van de Meisjesschool van San Mathéo, haar zilveren professiefeest. Met het oog op de vacantie werd dit feest op school reeds de vorige week Zaterdag gevierd, waar aan alle kinderen zoowel in de kerk als in de school deelnamen.

Sœur Eulalia was vroeger aan de scholen van de Playa van Bonaire en ook op Westpunt werkzaam, doch nu reeds verscheidene jaren in het Weeshuis van Habaai. God schenke de goede Zuster nog tal van jaren om hier in de Missie voor het onderricht en de opvoeding der jeugd haar beste krachten te besteden.

Onze hartelijke gelukwenschen.

Mgr. J. B. Gijlswijk.

Thans zijn we weer zoo gelukkig onze lezers een Schets uit Zuid-Afrika aan te bieden.

Die taak heeft nu de Eerw. Pater JAC. DE GROEN, de secretaris van Mgr. GIJLSWIJK, op zich genomen.

De Apostolische Delegaat van Zuid-Afrika heeft van einde April tot begin October voortdurend heen en weer gereisd, om alle vicariaten, waarover Z. Em. is aangesteld, te bezoeken.

Te Johannesberg werd Z. Em. officieel op het Stadhuis door den bisschop, burgemeester de civiele autoriteiten en de katholieken ontvangen. In het geheel waren daar 2000 personen tegenwoordig, die allen tot de handkus werden toegelaten welke plechtigheid meer dan een uur duurde.

Zijn residentie ligt nu ongeveer in het midden van Zuid-Afrika, n.l. te Bloemfontein (*Park Road*).

Zoodra de prelaat den berg van correspondentie heeft doorgewerkt, neemt hij opnieuw den reisstaf ter hand om naar het Noorden te trekken, naar Rhodesie, en andere vicariaten, in 1921 nog niet bezocht. Deze reis zal voor zoover het kan per trein of auto, doch overigens per ossenwagen, te paard of per ezel moeten worden afgelegd.

Een zeldzaam bezoek.

Woensdag avond half 9 uur kwam hier de Spaansche boot *Manuel Arnus*, hebbende aan boord Z. Eminentie den Spaansche Kardinaal Benlloch y Vivo, Aartsbisschop van Burgos in Spanje.

ZEm. keert terug van zijn reis door Zuid-Amerika, waarheen de prelaat met een zending door Z. H. Paus Pius XI belast was. Op schitterende wijze is de Kardinaal ontvangen te Buenos Aires door den President der Republiek en in Santiago (Chili). De Kardinaal komt nu van Chili en Colombia keert nu via Cuba en Porto Rico met deze boot naar Spanje terug en gaat daarna naar Rome verslag uitbrengen van zijn zending.

Kardinaal Benlloch was vergezeld van 2 secretarissen en den Spaanschen Dominicaan Pater LOUIS URBANO een beroemd kanselredenaar en bekend litterator, wiens preken daar zulk een overweldigenden indruk gemaakt hebben, dat hij nu reeds in die landen voor het jaar 1925 voor een reeks conferenties en predikaties is uitgenoodigd.

Z.Em. werd aan boord verwelkomd door de HoogEerw Paters Provicaris R. WAHLEN en Vicaris M. LUYCKX, waarna Z. Em. met gevolg aan wal ging en dien avond de gasten waren in het Bisschoppelijk Paleis, waar ook Z.Exc Gouverneur BRANTJES den hoogen Gast kwam begroeten.

Den volgenden morgen in auto's, welwillend daartoe door Gouvr. BRANTJES en de firma MADURO beschikbaar gesteld, werd het struisvogelpark *Albertina* bezocht.

Het oponthoud op dit eiland was van te korten duur om ook de kathol. instellingen alhier in oogenschouw te nemen.

Z.Em. toonde zich ten hoogste voldaan voor de fijne attenties en ontvangst van de zijde van de firma Maduro, den Gouverneur, den Clerus enz. en betuigde daarover meermalen zijn bijzonderen dank.

Donderdag namidag zette Z. Em. weer de reis met de *Manuel Arnus* voort, uitgeleide gedaan door geestelijke en civiele authoriteiten.

Dit is eigenlijk de eerste maal dat Curaçao door een Kardinaal bezocht wordt. Ongeveer 6 of 7 jaar geleden passeerde hier de Pater Salesiaan Cagliardi, toen reeds benoemd tot Kardinaal en op reis naar Rome, om daar den Kardinaalshoed in ontvangst te nemen.

Kardinaal Cagliardi was de groote pionier der beschaving van Vuurland en Pategonië, de eerste Europeaan die dat land binnendrong en bereisde en in 25 jaar tijds de inwoners van den staat van wilden door het Christendom opvoerde tot de beschaving en het land openstelde voor industrie, mijnbouw enz.

De Pauselijke weldadigheid.

Het goed-ingelichte agentschap *Volta* zegt in een bericht over de weldadigheid van den H. Vader in het laatste jaar, dat gedurende de afgeloopen twaalf maanden door den Paus 21 millioen lire aan liefdadige doeleinden zijn weggeschonken, zonder rekening te houden met wat naar de Russische hongerlijdenden en oorlogsslachtoffers is gezonden.

Het agentschap *Liberta* vult bovenstaande mededeeling aan door te verklaren, dat de Russen meer dan 30 millioen lire hebben ontvangen en dat de giften aan de slachtoffers van den oorlog de 5 millioen te boven gaat.

Al deze sommen komen uit het bekende fonds van den St. Pieterspenning. Binnenkort zullen nog verschillende instellingen giften ontvangen.

Isla.

Tot opvolger van den Heer BIERMAN, als directeur van de C. P. M. is de Heer BASTET benoemd, die den 21n December per SS. *Venezuela* uit Amsterdam vertrekt en den 9n Januari hier aankomt.

—De 250 monteurs, bankwerkers enz. die belast zijn met het monteeren van het nieuwe tankpark op de *Isla*, worden hier met een boot verwacht, die speciaal voor hen gecharterd is. Deze boot zal hier geankerd blijven in het Schottegat en tevens dienst doen als woonschip tot logies voor die werklieden zoolang het opstellen van die tanks duurt en na afloop van het werk hem weer naar Holland terug brengen.

Regen.

Zaterdag en Zondag werden weer verrast met prachtige regens. Tot nu toe zijn het nog steeds losse buien, die wel met veel kracht neerplassen, doch niet langer dan een half uur meestal nog veel korter aanhouden.

Woensdagmiddag half een viel ook weer zoo'n stevige bui op Otrabanda, terwijl op datzelfde uur op de *Isla* het droog bleef.

Voor de regenbakken in de stad zijn ze een groote weldaad. Buiten houden ze de opschietende mais frisch en groen.

Doch helaas niet op alle plaatsen vallen zulke buien.

Het doodelijk ongeval.

Het treurig ongeval met doodelijken afloop op Aruba heeft zich eenigszins anders toegedragen, dan wij de vorige week meldden. De beide broeders A. waren op *San Hose* onder de parochie van Noord op jacht. Zij stonden ieder aan eene zijde van de heg (trankéra). De jongste zag een groote joewana (leguano) en vroeg aan zijn broer hem het geweer over te reiken. Terwijl de oudste hem het geweer door de heg toestak, greep de jongste aan de andere zijde het bij den loop vast en trok het naar zich toe. Op hetzelfde oogenblik ging het schot af, waarschijnlijk doordat de haan van het geweer aan een tak van de heg vasthaakte. Het schot trof hem ter rechterzijde in de borst.

Per auto terstond naar de Playa vervoerd, overleed de ongelukkige kort na den middag.

Wij bieden aan de geachte familieleden, die zoo op het onverwachts een van hun dierbaren verloren, onze oprechte deelneming.

Commissaris Appel.

Zooals men zich herinnert hebben wij onlangs bericht, dat onze verdienstelijke Commissaris APPEL onlangs door H. M. de Koningin benoemd werd tot Ridder in de *Huisorde van Oranje*.

Dit nu berust op een vergissing.

Het cijfertelegram is of wel verkeerd opgesteld of hier foutief ontcijferd. De zaak is, zooals nu uit ontvangen berichten blijkt, dat de Heer APPEL benoemd is tot *Ridder van de Orde van Oranje Nassau*.

Onze hernieuwde gelukwenschen.

Kamer van Koophandel.

Onze conclusie ten opzichte van de verkiezing van de *Kamer van Koophandel* alhier in ons vorig nummer is veel te geflatteerd geweest.

Dat er 76 stemmen waren uitgebracht, bracht ons ten onrechte in de meening dat **76** stemgerechtigden van hun kiesrecht hadden gebruik gemaakt. *Das war zü schön gewesen*. In werkelijkheid hebben slechts *26 personen* een stembriefje ingeleverd, 26 van de ± 300 kiesgerechtigden!!!

Gevallen.

Woensdag avond was een jonge man R. H., op een bovenverdieping van een der achterbuurten in de Punda op een danspartij. De huizen in dat steegje liggen zoo dicht bij de huizen van den overkant, dat men over en weer elkander bijna de hand kan reiken. R. H. wilde naar het huis van den overkant springen. Doch de sprong mislukte. Met een dij- en schedelfractuur werd de ongelukkige van de straat opgenomen. Den volgenden morgen overleed hij.

Goede Reis.

Met het SS. *van Rensselaer* vertrok Woensdag avond van hier naar Holland de Heer Kaptein VAN DE ZEE, oud Gezaghebber der Bovenw. Eilanden.

De West-Indische Gids.

Inhoud der Nov.-afl. Surinaamsche Savanna's en veeteeit, door J.W. Gonggrijp. — Opbouw (vervolg: Europeesche kolonisatie in Suriname), door Tj. Pyttersen. — Aruba in 1816, door Dr. J. de Hullu. — In memoriam Mr. J.A. Baëza (met portret), door. Mr J. H. Abendanon.

Onze jubileumzegels.

Het Kol. Weekblad zegt. dat de Jubileumzegels van Curaçao, zooals ons Redaktie van den *Amigoe* ook indertijd geplubiceerd heeft, slechts tot 31 December a.s. geldig blijven, terwijl diezelfde zegels in het Moederland onbeperkt geldig blijven.

Waarom dit verschil?

Wij zouden in alle bescheidenheid willen vragen: zou die termijn althans voorloopig niet wat verlengd kunnen worden?

De landbouwkundige.

Vorige week is de Heer R. F. BAAY de hulplandbouwkundige met de *Cyril* naar Saint Eustatius vertrokken.

Ontvangen.

Van het Agentschap der K. W. I. M. ontvingen wij in dank een mooie scheurkalender voor 1924.

— Van de firma MADURO & SONS een nieuwe tijdtafel voor de booten van de *Red-D-Line*.

Marktberichten te New-York.

Van 2 tot 16 November:

Dividivi: De markt blijft standvastig op 40 dls. per ton, voor de partijen, die aangevoerd worden. Er is een lading van 35 ton op komst die reeds tegen dien prijs verkocht is. Doch tengevolge van de gedrukte stemming in den leerhandel, wat ten gevolge heeft dat ook het gebruik van dividivi sterk afbreuk wordt gedaan, toonen de groote leerlooiers ook niet veel belang in de partijen die per schip worden aangevoerd, en zoodoende blijft de markt stil.

Geitenvellen: De prijs van 24 ct. voor geitenvellen uit deze kolonie is puur nominaal, daar er niets verhandeld wordt in dit arttkel.

Aloë: Gedurende de laatste 14 dagen is er niets verhandeld. Er is hier in de depôts nog een voorraad van 600 kisten, waarvan een partij bewaard wordt om den prijs van 10 cts. te verkrijgen, terwijl de bezitters van de rest, zelfs een nog hoogeren prijs hopen te bedingen.

Doch de koopers vertoonen zich niet op de markt.

Officieële berichten.

Aan den klerk H. L. Perret Gentil is op zijn verzoek eervol ontslag uit 's lands dienst verleend.

Aan den seinwachter op het fort Nassau A. Th. Spencer is tot verder herstel van gezondheid tien dagen verlofsverlenging verleend.

Aan den opzichter bij het Departement van Openbare Werken W. J. G. van den Beld is tot herstel van gezondheid veertien dagen verlof verleend.

Aan den agent van politie 2e klasse L. D. Raphaela is op zijn verzoek eervol ontslag uit 's lands dienst verleend.

De agent van politie 2e klasse W. H. Muller is in activiteit hersteld.

Aan Mej. A. Scholtens, onderwijzers 2e klasse aan de Wilhelminaschool alhier is tot herstel van gezondheid veertien dagen verlof verleend; en Mej. C. M. Perret Gentil is tijdelijk aan die school werkzaam gesteld.

Aan den schrijver ten ontvangerskantore alhier R. W. Muskus is om gewichtige redenen veertien dagen verlof verleend.

Politieke film.

XXXV.

Het land, dat onmiddellijk na den wapenstilstand 't meest had te lijden van de ingetreden algemeene ontreddering was de oude Donau-monarchie Oostenrijk-Hongarije.

Door zijn vijanden vaneen gescheurd, door de politieke wraakzucht van de omliggende buurlanden verdeeld, in „irredenta" uiteen gevallen, bleef er van het oude Habsburgsche keizerrijk niet veel meer over dan enkele gebiedsdeelen met Weenen als centrum en de eenigste belangrijke stad.

De geldmiddelen, verkeer en voedselvoorziening 't werd alles zoo treurig beheerd, waaraan de noodlottige tijdsomstandigheden de meeste schuld hadden, dat men sprak van een „uitstervend Oostenrijk." De Volkenbondsraad te Genève bemoeide zich ermee en zond den Rotterdamschen burgemeester Zimmerman, als zijn commissaris erheen om bij den vredesopbouw leiding te geven.

Oostenrijk zelf echter was ook een groot man rijk, begaafd met bestuurstalenten en diplomatieke voelhorens, de prelaat Dr. Seipel, die tot bondskanselier werd benoemd, en tezamen met Zimmerman zijn schouders zette onder het werk van herstel.

Geen wonder dat geheel Europa de oogen gericht hield op het kleine land, dat de reddingsplank van Genéve had vastgegrepen teneinde in de zware economische branding niet ten onder te gaan.

Een waarlijk, het wekte bewondering, hoe snel de ingrijpende maatregelen werkelijk tastbare resultaten verwierven. Oostenrijk kwam er bovenop; de kroon begon iets van haar vroegeren valuta-glans te herkrijgen; handel en verkeer werden wederom in normale banen gedwongen en het herstel werk van Seipel en Zimmermans begon het nieuwe Oostenrijk tot zegen te strekken. Er galmde weer door het land de echo van het vroolijk — onbezorgde „Austrin felix, nube."

Maar er was een partij, die uit de gebeurtenissen niet de logische consequentie wenschte te trekken, die er zelfs op uit was den normalen groei door onbillijke critiekte ondermijnen; het waren de heeren socialisten, die met leede oogen den voorspoed aangeschouwden, welke Oostenrijk onder een clericaal-christelijk bewind genoot. Daarom zou het dit jaar in October een formidabele stormloop worden tegen het regeeringskasteel van Dr. Seipel, den Roomschen bondskanselier, leider tevens der christelijk-sociale partij.

Officieël was er vrede gesloten, een soort compromis tusschen de partijen; men had elkander wederkeerig beloofd zich te onthouden van terreur, van alle middelen van geweld en bedreiging in den verkiezingsstrijd en zelfs kwam men overeen alle persoonlijke aanvallen bij den politieken strijd achterwege te zullen laten.

Deze beloften hebben de socialisten met volkomen stiptheid geëerbiedigd, doch zij hadden andere pijlen op hun boog, veel gevaarlijker dan die welke zij krachtens de overeenkomst wegwierpen.

Men dient te weten dat Weenen, de hoofdstad, ongeveer een derde van alle zetels in den Senaat aanwijst; dat aldaar de grootste ontevredenheid heerscht wegens de (noodzakelijke) bezuinigingsmaatregelen van den kanselier, aangezien het getal ambtenaren op aanmerkelijke wijze moest worden ingekrompen — en deze grootendeels in Weenen wonen —; daarenboven richt zich de aanval der nieuwe belastingen vooral op het kapitaal der in de hoofdstad resideerenden, zijnde de groep, die zich in financieële kracht mag verheugen.

De socialisten, die in den Weenschen gemeenteraad de lakens uitdeelen, hebben een ander middel bedacht om zich de meerderheid der stemmen voor den Bondsraad te verzekeren. Zij begonnen de kiezerlijsten te vervalschen zoodat, toen men een dragelijk overzicht over deze lijsten verkreeg een ± 100.000 kiezers op de officieële lijsten ontbraken of ten onrechte daarop waren aangeschreven.

De „Reichspost" lichtte ons in, dat er in Weenen geheel woningen waren aan te wijzen, van welker bewoners er geen enkele op de kiezerslijst was geplaatst, doch die in het bezit zijn van stukken, waarin hun de rechtmatige plaatsing op de lijst beloofd werd.

Van den anderen kant trof men huizen aan, van boven tot onder gevuld met onrechtmatige kiezers; hoekhuizen, door socialistisch-georganiseerden bewoond, die dubbel werden geteld, opgegeven in beide straten wonende; massa's dooden, op mysterieuze wijze opgestaan om hun stemplicht te vervullen; menschen, die nooit bestaan hebben, kwamen ineens met de vereischte papieren om het kiesrecht te Weenen te verkrijgen. Voeg daarbij dat bij vele rood-getinte families het aantal stemgerechtigde leden werd verdubbeld; dat bovendien een menigte kiezers als verhuisd, gestorven of onbekend van de lijsten werden weggeschrapt of hun naam en adres zoo verminkt was aangegeven, dat geen enkele stem-commissie er weg mee wist en ge hebt de strijdmethoden van het socialistische bloc leeren kennen, hun manieren om „door middel van het plebisciet", het *volks*stemrecht (met een nadruk op „volk") de zetel in den Bondsraad te bezetten, zich te bekleeden met de Rijksmacht en het weldadig herstelwerk van kanselier Seipel en Commissaris Zimmerman te ondergraven.

St. Thomas-College

Van 7 December af kunnen gedurende de maand December leerlingen voor het schooljaar 1924 worden aangegeven.

Men wordt verzocht het vaccinatiebewijs mede te brengen.

Het hoofd der School
fr. M. Hermenegild.

Bekendmaking.

De verkoop van Juweelen en van Gouden en Zilveren voorwerpen, ter Spaar- en Beleenbank van Curaçao beleend van den **2 Januari 1922** af tot en met **30 Juni 1922**, onder **No. 7915 C** tot en met **No. 6805 D.** zal plaats hebben op Donderdag den 13 December a.s. en volgende Donderdagen.

Belanghebbenden worden verzocht den verkoop te voorkomen door de aanzuivering der verschuldigde interesten.

Curaçao den 8 December 1923.

De Voorzitter
9 H. J. COHEN HENRIQUEZ